Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/2319

10.10.2024

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2319

z 11. apríla 2024

s poznámkami, ktoré je neoddelitelnou súcastou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpoctu Železnicnej agentúry Európskej únie za rozpoctový rok 2022

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zretelom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpoctu Železnicnej agentúry Európskej únie za rozpoctový rok 2022,

— so zretelom na clánok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zretelom na stanovisko Výboru pre dopravu a cestovný ruch,

— so zretelom na správu Výboru pre kontrolu rozpoctu (A9-0092/2024),

A. kedže podla výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konecný rozpocet Železnicnej agentúry Európskej únie (dalej len „agentúra“) na rozpoctový rok 2022 na úrovni 34 814 691 EUR, co v porovnaní s rokom 2021 predstavuje nárast o 9,38 %; kedže rozpocet agentúry pochádza najmä z rozpoctu Únie;

B. kedže Dvor audítorov vo svojej správe o overení rocnej úctovnej závierky agentúry za rozpoctový rok 2022 (dalej len „správa Dvora audítorov“) uvádza, že získal primeranú istotu o tom, že rocná úctovná závierka agentúry je spolahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpoctové a financné riadenie

1. s uznaním konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpoctu v priebehu rozpoctového roka 2022 prinieslo mieru plnenia rozpoctových prostriedkov v záväzkoch za bežný rok 99,95 %, co v porovnaní s rokom 2021 predstavuje mierny nárast o 0,13 %; dalej berie na vedomie, že miera plnenia platobných rozpoctových prostriedkov za bežný rok bola 94,97 %, co v porovnaní s rokom 2021 predstavuje zvýšenie o 1,43 %; konštatuje, že výsledok rozpoctového hospodárenia za rok 2022 bol 81 821 EUR, co je zvýšenie v porovnaní so sumou 69 638 EUR za rok 2021;

2. uznáva, že hlavný vplyv na plnenie rozpoctu v roku 2022 mali globálne vonkajšie faktory, ako napríklad nestabilný geopolitický kontext a energetická kríza, ktoré viedli k vysokej volatilite, co malo za následok nepredvídatelné zvýšenie nákladov agentúry; konštatuje, že agentúra zaviedla prísne opatrenia na kontrolu svojich výdavkov, upravila výšku poplatkov a platieb (t. j. zvýšila hodinovú sadzbu a pravidelne ju upravuje podla miery inflácie) a zaviedla pravidelný proces monitorovania plnenia rozpoctu s viacerými plánovacími a monitorovacími nástrojmi na automatizáciu tohto procesu;

3. berie na vedomie, že agentúra sa zapojila do pilotnej fázy Komisie zameranej na nahradenie jej rozpoctového a úctovného systému novým systémom SUMMA; v tejto súvislosti berie na vedomie zistenia zo správy Dvora audítorov o nedostatkoch a chybách, ktoré sa vyskytli v agentúre, konkrétne o chýbajúcom riadení rizík a stratégii kontroly pri zavádzaní nového systému, o neaktualizovaných financných okruhoch a stratégii kontrol ex ante a ex post, ako aj o nekontrolovaných právach používatelov; na základe odpovedí agentúry na pripomienky Dvora audítorov konštatuje, že v rámci prirodzenej krivky ucenia sa aktívne prijali opatrenia na zmiernenie, a to aj tým, že v druhej polovici roka 2022 sa zacali aktualizovat financné okruhy agentúry a stratégia kontrol ex ante a ex post, pricom príslušné dokumenty by sa mali aktualizovat v roku 2023; vyzýva agentúru, aby sa v plnom rozsahu zaoberala pripomienkami Dvora audítorov a informovala orgán udelujúci absolutórium o pokroku v tejto veci;

4. berie na vedomie pripomienku Dvora audítorov týkajúcu sa nedodržiavania lehôt stanovených v nariadení o rozpoctových pravidlách v súvislosti s platbami zo strany agentúry, pricom v roku 2022 sa 12,2 % platieb oneskorilo o viac ako 30 dní; uznáva stanovisko agentúry, že takéto oneskorenia súviseli so zavedením nového systému SUMMA a že medzitým boli zavedené opatrenia, aby sa predišlo oneskoreniam platieb;

([1]) Ú. v. EÚ C 38, 31.1.2023, s. 51.

5. dalej konštatuje, že v agentúre vznikli oneskorenia aj pri vystavovaní faktúr (alebo „oznámení o dlhu“) za súvisiace poplatky a platby, pricom tieto oneskorenia agentúra pripisuje aj zavedeniu nového systému SUMMA, a pri prijímaní výkazov nákladov od národných bezpecnostných orgánov, cím porušila príslušné clánky nariadenia o rozpoctových pravidlách a vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/764 ([2]) o poplatkoch a platbách agentúry; z odpovedí agentúry na pripomienky Dvora audítorov uznáva, že vyhnút sa takýmto oneskoreniam alebo ich skrátit by bolo možné, ak by národné bezpecnostné orgány vcas predložili agentúre svoje výkazy nákladov, ale agentúra nemá páky na to, aby zabezpecila dodržiavanie lehôt zo strany národných bezpecnostných orgánov;

6. pripomína, že napriek vynikajúcim environmentálnym prínosom železnicnej dopravy, ktorá je jednou z priorít Komisie, má agentúra najmenší rozpocet spomedzi dopravných agentúr; ocenuje zvýšenie rozpoctu na rozpoctový rok 2022 spolu s rôznymi snahami o zvýšenie konkurencieschopnosti, zlepšenie bezpecnosti a podporu cezhranicnej interoperability; vyzýva však na zvýšenie rozpoctu s cielom zabezpecit, aby agentúra mala základné zdroje na to, aby fungovala ako efektívny orgán a úcinne plnila svoje úlohy;

Výkonnost

7. konštatuje, že agentúra vykázala 81,13 % plnenie svojho rocného pracovného programu na rok 2022 v porovnaní so 76,41 % v roku 2021, co predstavuje vítaný nárast už druhý rok po sebe; konštatuje, že v roku 2022 agentúra prijala novú štruktúru svojho pracovného programu, pricom prešla z pracovného programu založeného na cinnostiach na pracovný program založený na strategických vyhláseniach, a spustila novú platformu na mesacné podávanie správ o všetkých projektoch a službách a nový monitorovací panel; konštatuje, že rocný pracovný program obsahuje 9 strategických vyhlásení, ktoré boli navrhnuté podla vplyvu, ktorý sa agentúra snaží mat na spolocnost; berie na vedomie, že agentúra úspešne plní svoje strategické vyhlásenia s vysokou mierou dosiahnutia cielov agentúry pre rôzne výstupy a stanovené klúcové ukazovatele výkonnosti v roku 2022; konštatuje však, že niektoré klúcové ukazovatele výkonnosti neboli dosiahnuté, napríklad ukazovatele súvisiace so zacatím „štúdie fázy 3“ pre novú budovu agentúry vo Valenciennes, zavedením nového systému (ARES) na správu dokumentov, platbami uskutocnenými v zmluvných lehotách v súvislosti s prijatím nového financného systému (SUMMA) v pilotnej fáze a iniciatívou „Ženy a doprava“;

8. berie na vedomie niektoré hlavné úspechy agentúry v roku 2022, napríklad prijatie akcného plánu na posilnenie na roky 2023 – 2027, vcasné vydanie podstatne väcšieho poctu povolení pre vozidlá (1861) a jednotných bezpecnostných osvedcení (66), dokoncenie odporúcania agentúry o balíku revízie TSI 2022, ktoré podporí posilnenie interoperability železníc v celej Únii, spustenie druhého cyklu monitorovacích auditov národných bezpecnostných orgánov zahrnajúceho všetky úlohy, ktoré národným bezpecnostným orgánom pridelujú právne predpisy Únie, predloženie mimoriadne vysokého poctu správ (osem namiesto troch ocakávaných) v oblasti monitorovania notifikovaných osôb a práca na prvej správe agentúry založenej na výsledkoch prieskumu bezpecnostnej klímy (ktorý sa zacal v roku 2021 a na ktorý prišlo 46 500 odpovedí); vyjadruje agentúre uznanie za vypracovanie modulov bezpecnostnej odbornej prípravy o kultúre spravodlivosti, ktoré by zvýšili bezpecnost v celom sektore, ako aj za jej výsledky (súbor nástrojov, usmernenia a školiace materiály, opatrenia na zvyšovanie informovanosti, moduly odbornej prípravy), pokial ide o integráciu ludských a organizacných faktorov, ktoré pomôžu zlepšit výkonnost a efektívnost v oblasti bezpecnosti železníc;

9. zdôraznuje, že je dôležité pokracovat v podpore všetkých iniciatív zameraných na lepšie spolocné chápanie technických špecifikácií interoperability (TSI), ktoré prispievajú k rozvoju silného a konkurencieschopného európskeho železnicného priemyslu; trvá na väcšej podpore inovácií v nákladnej železnicnej doprave a intermodálnych dopravných službách s cielom dosiahnut konkurencieschopnú integráciu do logistického hodnotového retazca s automatizáciou a digitalizáciou nákladnej železnicnej dopravy;

10. víta správu o bezpecnosti a interoperabilite železníc EÚ; víta trvalý záväzok k cielu agentúry vytvorit jednotný európsky železnicný priestor a jej nepretržitú prácu v klúcových oblastiach, ako je znízenie poctu vnútroštátnych predpisov a zabezpecenie vyspelosti technických špecifikácií na úcely interoperability; konštatuje, že takáto dôležitá práca podporí posilnenie interoperability železníc v celej Európe v súlade s politickými ocakávaniami Komisie; víta pokracujúci príspevok agentúry v oblasti vnútroštátnych predpisov, pricom v roku 2022 sa zrušia zostávajúce vnútroštátne technické predpisy (pre Cesko a Holandsko), ktoré predstavujú prekážky pre plynulú železnicnú prevádzku;

([2]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/764 z 2. mája 2018 o poplatkoch a platbách splatných Železnicnej agentúre Európskej únie a ich platobných podmienkach (Ú. v. EÚ L 129, 25.5.2018, s. 68).

11. ocenuje proaktívnu reakciu agentúry na odporúcania uvedené v pripomienke z predchádzajúceho roka, ktoré naliehavo vyzývali agentúru, aby zaviedla účinné kontroly na overovanie štatútu žiadatelov ako MSP; víta zavedenie posilnených kontrol na overenie štatútu MSP v prípade žiadostí o jednotné bezpecnostné osvedcenia a povolenia vozidiel; poznamenáva, že agentúra podnietila niekolko iniciatív zameraných na podporu železnicnej dopravy (osobnej aj nákladnej) vrátane opatrení na koordináciu medzinárodnej železnicnej dopravy a rozvoja nových technológií, ako je automatizácia vlakov, co prispieva k súdržnosti a podporuje hospodárstvo EÚ a zelenú a digitálnu transformáciu; víta, že riadiaca skupina pre železnicný balík úspešne pokracovala vo svojej cinnosti, v ktorej hodnotila pripravenost agentúry na štvrtý železnicný balík;

12. zdôraznuje, že nezákonná a neodôvodnená ruská útocná vojna proti Ukrajine ukázala klúcovú úlohu, ktorú môžu zohrávat železnice; konštatuje, že od invázie na Ukrajinu sú železnice významným prínosom pre pohyb osôb a tovaru, najmä v dôsledku uzavretia ukrajinského vzdušného priestoru pre civilné letectvo; poukazuje na to, že ukrajinské železnice prepravujú vojakov, dôležitých pracovníkov, obyvatelov, ako aj pocetné životne dôležité tovary, napríklad polnohospodársky tovar; berie na vedomie, že agentúra prispela k spolupráci EÚ s Ukrajinou v oblasti odolnosti a rozvoja železnicných spojení a podporovala Ukrajinu a ludí na celom svete tým, že našla dalšie spôsoby, ako zvýšit objem prepravy ukrajinských potravinových výrobkov po železnici;

Efektívnost a prínos

13. chváli agentúru za to, že v roku 2022 prijala plán posilnenia a akcný plán na posilnenie na roky 2023 – 2027; konštatuje, že akcný plán na posilnenie je usporiadaný podla jednotlivých zložiek a cielov a je jadrom stratégie agentúry na zvýšenie efektívnosti na nadchádzajúcich pät rokov; konštatuje, že v rámci agentúry bola vytvorená interná pracovná skupina pre akcný plán na posilnenie a jeho mílniky a bude vymenovaný spravodajca, ktorý bude podporovat, usmernovat a monitorovat vykonávanie akcného plánu na posilnenie;

14. konštatuje, že vdaka akcnému plánu na posilnenie agentúra v roku 2022 získala 12 dalších docasných zamestnancov, co predstavuje nárast, ktorý môže agentúre poskytnút dobrý základ na pokracovanie vo vykonávaní plánu posilnenia; vyjadruje polutovanie nad tým, že s pridelením pracovných miest nebolo spojené pridelenie zodpovedajúcej dotácie, co spolu s mimoriadnou valorizáciou platov a všeobecným zvýšením cien verejných služieb spôsobilo dalšie obmedzenia pri plánovaní práce a zdrojov agentúry, pricom za rok 2022 bolo zaznamenaných niekolko negatívnych priorít, napríklad práca na rocnom preskúmaní výkonnosti národných bezpecnostných orgánov alebo vývoj systému výmeny informácií o bezpecnostných udalostiach v Európe;

15. konštatuje, že na základe priebežného preverovania služieb poskytovaných agentúrami a útvarmi Komisie boli identifikované „spolocné kapacity“, pricom agentúra postupne realizuje spoluprácu v oblasti organizácie zasadnutí, bezpecnosti IT, ludských zdrojov (napr. mzdy a správa individuálnych nárokov zamestnancov, vyšetrovanie prípadov obtažovania), verejného obstarávania (napr. verejné súťaže medzi agentúrami, spolocné rámcové zmluvy), prekladov a úctovníctva; konštatuje, že v roku 2022 agentúra uzavrela memorandum o spolupráci s Agentúrou Európskej únie pre bezpecnost letectva (EASA), ktorým sa zavádza pravidelný štruktúrovaný dialóg medzi týmito dvoma agentúrami a posilnuje sa výmena informácií, poznatkov a skúseností v rôznych oblastiach spolupráce vrátane preskúmania možnosti prispôsobit jedno z existujúcich IT riešení v sektore letectva (Európske koordinacné centrum pre systémy ohlasovania nehôd a incidentov) systému výmeny informácií v železnicnej doprave na zber a analýzu hlásení o bezpecnostných udalostiach na železnici; vyzýva agentúru, aby orgánu udelujúcemu absolutórium podala správu o záveroch prieskumnej fázy;

16. konštatuje, že prvá stratégia agentúry pre environmentálne manažérstvo bola vypracovaná a uverejnená v roku 2022 ako súcast jednotného programového dokumentu agentúry na roky 2023 – 2025; ocenuje, že agentúra predvídala a uskutocnila niektoré iniciatívy a opatrenia už pred koncom roka 2022, napríklad zníženie teploty v budove, opravu/výmenu chybných snímacov na vyriešenie problému stále zapnutých svetiel v niektorých kanceláriách, úpravu nastavení automatického vypínania svetiel a zriadenie skupiny ERA pre životné prostredie (dobrovolníctvo), ktorá bude riadit opatrenia na šírenie informácií, zhromaždovat nápady a presadzovat pokrok v oblasti životného prostredia; s uspokojením berie na vedomie správu Dvora audítorov, že agentúra patrí medzi agentúry, ktoré plánujú zlepšit energetickú efektívnost a klimatickú neutralitu svojich cinností; vyzýva agentúru, aby do tohto plánu zahrnula kvantifikované východiskové hodnoty a ciele na zníženie uhlíkovej stopy a spotreby energie, ako aj aby zabezpecila, že jej nová budova vo Valenciennes bude mat certifikát EMAS;

17. berie na vedomie, že agentúra dosiahla velmi vysoký stupen digitalizácie s cielom zvýšit svoju efektívnost, odstránit papierové postupy a predložit online riešenia, ako je elektronické obstarávanie, elektronická fakturácia, elektronická rezervácia cestovných lístkov, a to aj prostredníctvom zavedenia systému riadenia ludských zdrojov (Sysper) Komisie v roku 2022 a prechodu na nový rozpoctový, úctovný a financný systém SUMMA v pilotnej fáze; víta, že v jednotnom programovom dokumente agentúry na roky 2023 – 2025 sa pocíta s dalšou digitalizáciou jej pracovných postupov;

18. na základe stanoviska agentúry k následným opatreniam prijatým v súvislosti s udelením absolutória za plnenie rozpoctu agentúry na rozpoctový rok 2021 (dalej len „stanovisko agentúry“) konštatuje, že agentúra zaviedla niekolko opatrení na zníženie nákladov na prevádzku v Lille (t. j. výrazne sa znížili služobné cesty a cestovné výdavky zamestnancov a externých zainteresovaných strán) a ukoncila platnú zmluvu o prenájme priestorov v Lille; konštatuje, že zámerom agentúry je organizovat len povinné zasadnutia v Lille, aby sa dodržalo rozhodnutie Európskej rady o dvojitom sídle „Lille-Valenciennes“; víta skutocnost, že agentúra v roku 2022 schválila svoju stratégiu v oblasti ludských zdrojov (2023 – 2027) na základe pripomienky Európskeho parlamentu so zameraním na zlepšenie jej úcinnosti a efektívnosti; konštatuje v tejto súvislosti pozitívne skúsenosti a vývoj v rámci agentúry, pokial ide o využívanie režimu práce na dialku po pandémii ochorenia COVID-19, co viedlo agentúru k záveru, že novým normálnym stavom je, že práca na dialku je pre väcšinu zamestnancov prijímaná ako rovnocenná s prácou v kancelárii, zatial co fyzická prítomnost zostáva klúcová pre niektoré špecifické pracovné miesta;

Personálna politika

19. konštatuje, že k 31. decembru 2022 bol plán pracovných miest naplnený na 97,40 %, pricom zo 154 docasných zamestnancov schválených v rámci rozpoctu Únie (v porovnaní so 151 pracovnými miestami schválenými v roku 2021) bolo vymenovaných 150 docasných zamestnancov; konštatuje, že okrem toho v roku 2022 pracovalo v agentúre 36 zmluvných zamestnancov (z 36 schválených) a 2 vyslaní národní experti (zo 4 schválených);

20. so znepokojením berie na vedomie rodovú nerovnováhu medzi clenmi vyššieho manažmentu agentúry, kedže 8 z 10 (80 %) sú muži; berie na vedomie rodovú rovnováhu medzi clenmi správnej rady agentúry, pricom 34 zo 64 clenov (53 %) sú muži; dalej berie na vedomie rodové rozdelenie zamestnancov agentúry celkovo, ked 120 zo 188 zamestnancov (64 %) sú muži; pripomína, že je dôležité zabezpecit rodovú rovnováhu, a vyzýva agentúru, aby tento aspekt zohladnila pri budúcom prijímaní zamestnancov a menovaní do vyššieho manažmentu; berie na vedomie nepretržitú cinnost agentúry zameranú na odstranovanie rodových rozdielov prostredníctvom osobitných projektov, ako je napríklad projekt „Ženy a doprava“, ktorého cielom je posilnit zamestnanost žien a rovnost príležitostí v odvetví dopravy; v tejto súvislosti berie na vedomie úsilie agentúry o zvýšenie poctu žien v odvetví dopravy prostredníctvom výsledkov, ako sú podujatia na vytváranie vysokorýchlostných sietí a webové semináre zamerané na rozmanitost a zaclenenie v roku 2022;

21. berie na vedomie stanovisko agentúry, že agentúra v druhej polovici roka 2022 vykonala participatívny rodový audit, ktorého zistenia boli následne použité na pomoc pri urcovaní priorít medzi cielmi stratégie ludských zdrojov agentúry na roky 2023 – 2027 a slúžili ako vstupné údaje pre dokument opisujúci záväzky riadiaceho tímu agentúry v oblasti rozmanitosti a zaclenenia; dalej konštatuje, že sú definované konkrétne krátkodobé opatrenia na zlepšenie rozmanitosti a inklúzie v rámci agentúry na všetkých úrovniach, napr. práca vykonaná v oblasti náboru a zapojenia (využívanie rezervných zoznamov, nástup do zamestnania, mentoring);

22. víta skutocnost, že agentúra sa snaží zabezpecit geografickú rovnováhu svojich zamestnancov tým, že nabáda uchádzacov zo všetkých clenských štátov, aby sa uchádzali o pozície v agentúre; konštatuje, že docasné pracovné miesta sa uverejnujú vo všetkých jazykoch EÚ a výzvy na podávanie prihlášok sa nielen uverejnujú na webovom sídle agentúry, ale aj na úrovni stálych zastúpení clenských štátov;

23. z odpovedí agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu vyplýva, že pokial ide o nahlásené prípady obtažovania v rámci agentúry, ktorými sa zaoberajú interní dôverní poradcovia, do registra boli zaradení štyria zamestnanci, z ktorých dvaja boli z registra vyradení koncom roka 2022, pricom nebolo vykonané žiadne vyšetrovanie ani vyvodený žiadny záver; nabáda agentúru, aby dalej rozvíjala svoje politiky a metódy s cielom úcinnejšie predchádzat takýmto prípadom v budúcnosti;

Verejné obstarávanie

24. konštatuje, že agentúra v roku 2022 uskutocnila 2 výzvy na predkladanie ponúk, 3 rokovacie konania a jedno opätovné otvorenie sútaže a 2 výzvy na predkladanie ponúk a 3 rokovacie konania financované z administratívnych rozpoctových prostriedkov;

25. z odpovedí agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu vyplýva, že realizácia zeleného verejného obstarávania prebieha a je jednou z iniciatív/aktivít stratégie agentúry pre riadenie životného prostredia;

26. z odpovedí agentúry na otázky orgánu udelujúceho absolutórium vyplýva, že v roku 2022 už boli procesy verejného obstarávania agentúry plne digitalizované; víta skutocnost, že v júli 2023 agentúra zacala s nasadzovaním nástroja na riadenie verejného obstarávania;

Prevencia a riešenie konfliktov záujmov a transparentnost

27. berie na vedomie, že agentúra zverejnila životopisy a vyhlásenia o záujmoch clenov správnej rady a vrcholového manažmentu na webovom sídle agentúry; berie na vedomie aj to, že agentúra nezverejnuje životopisy externých odborníkov a interných expertov;

28. víta úsilie agentúry o zvýšenie transparentnosti jej cinností pravidelným zverejnovaním informácií o všetkých stretnutiach výkonného riaditela s organizáciami alebo samostatne zárobkovo cinnými osobami na jej webovom sídle; konštatuje, že agentúra využíva niekolko mechanizmov na identifikáciu a predchádzanie konfliktom záujmov prostredníctvom uvádzania záujmov patriacich do konkrétnych kategórií (napr. profesijné, rodinné), preskúmavania vyhlásení o záujmoch, vyžadovania spontánnych vyhlásení o neexistencii konfliktu záujmov a pravidelných školení;

29. chváli agentúru za jej postupy oznamovania protispolocenskej cinnosti, prostredníctvom ktorých môžu zamestnanci nahlasovat potenciálne konflikty bez obáv z odvetných opatrení; v tejto súvislosti konštatuje, že v roku 2022 boli na úrovni clenov správnej rady a zamestnancov agentúry nahlásené potenciálne situácie konfliktu záujmov, pricom boli prijaté zmiernujúce opatrenia, ktoré boli zaznamenané na zasadnutiach správnej rady alebo zdokumentované vo vyhláseniach dotknutých zamestnancov;

30. z odpovedí agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu vyplýva, že agentúra má zavedené postupy na riešenie potenciálnych situácií javu otácavých dverí v prípade bývalých zamestnancov; v tejto súvislosti vyjadruje polutovanie nad tým, že agentúra nevykonáva systematické monitorovanie dodržiavania platných pravidiel, co môže mat za následok, že neohlásené situácie javu otácavých dverí môžu zostat neodhalené alebo že nemusí byt zabezpecené dodržiavanie pokynov, ktoré boli predtým uložené zamestnancom, ktorí opustili agentúru;

31. konštatuje, že agentúra pokracovala v školeniach o etike a boji proti podvodom, ktoré sú povinné pre všetkých zamestnancov a sú súcastou štvorrocného cyklu školení s cielom dosiahnut 100 % úcast na konci cyklu; konštatuje, že celková miera úcasti v roku 2022 bola 22,1 % v oblasti boja proti podvodom a 31,11 % v oblasti etiky a že obe školenia sú prispôsobené rizikovému prostrediu agentúry;

Vnútorná kontrola

32. so znepokojením berie na vedomie pripomienky Dvora audítorov k niektorým nedostatkom v riadiacich a kontrolných systémoch agentúry, konkrétne k chýbajúcej politike klasifikácie a ochrany citlivých informácií a k používaniu iných neplatných metód schvalovania ako fyzických alebo kvalifikovaných elektronických podpisov v oblasti postupov verejného obstarávania; z odpovedí agentúry na pripomienky Dvora audítorov vyplýva, že tieto nedostatky boli medzicasom odstránené prostredníctvom rôznych krokov a opatrení; vyzýva Dvor audítorov, aby tieto cinnosti a opatrenia zahrnul do svojich následných auditov;

33. zo stanoviska agentúry vyplýva, že pokial ide o odporúcania útvaru vnútorného auditu (IAS) po audite vykonanom v roku 2019 v oblasti riadenia informácií a informacnej bezpecnosti, agentúra vykonala velmi dôležité odporúcanie týkajúce sa rámca správy údajov a dôležité odporúcanie týkajúce sa prevádzky údajov a IT (IAS ho už uzavrel), zatial co na vykonaní zvyšných troch odporúcaní v roku 2023 (o interoperabilite a kvalite údajov, bezpecnosti údajov a IT a kontinuite a fyzickej bezpecnosti IT) sa pracuje; vyzýva agentúru, aby podala rozpoctovému orgánu správu o pokroku v tejto oblasti;

34. poznamenáva, že v rámci agentúry je každá odchýlka od zavedeného procesu alebo postupu zdokumentovaná, odôvodnená a schválená na príslušnej úrovni riadenia; s uspokojením konštatuje zníženie poctu registrovaných nezhôd z 35 v roku 2021 na 28 v roku 2022; konštatuje, že v roku 2022 bolo zaznamenaných 28 registrovaných nezhôd týkajúcich sa napríklad dodržiavania administratívnych pravidiel (odchýlka od pravidiel práce na dialku), postupov/pravidiel verejného obstarávania (nesprávne použitie rokovacieho konania), pravidiel služobných ciest (odchod na služobnú cestu bez schváleného príkazu na služobnú cestu), ako aj pravidiel v oblastiach, ako je riadenie zmlúv, záväzky a výber zamestnancov; konštatuje, že 13 z 28 registrovaných nezhôd bolo výnimocných (ex ante nezhody) a transparentne zdokumentovaných a odôvodnených, napr. z dôvodu zabezpecenia kontinuity cinnosti alebo z ekonomických dôvodov; víta skutocnost, že agentúra zaviedla zmiernujúce alebo monitorovacie opatrenia na riešenie každej registrovanej nezhody; vyzýva agentúru, aby pokracovala vo vykonávaní pravidelných hodnotení fungovania hlavných oblastí vnútornej kontroly, ktoré podporujú proces potvrdzovania vierohodnosti, a to na základe rizík;

35. konštatuje, že v roku 2022 agentúra vykonala hodnotenie rizík v súlade so svojím rocným strategickým plánovaním a pocas roka priebežne preskúmala relevantnost rizík a súvisiacich opatrení na ich zmiernenie; berie na vedomie hlavné zistené výzvy/riziká týkajúce sa plnenia rozpoctu, zavádzania nového IT nástroja pre podnikové financie (SUMMA), personálnych obmedzení, otázok IT bezpecnosti a vplyvu pandémie ochorenia COVID-19;

36. konštatuje, že vyšetrovanie úradu OLAF bolo v decembri 2022 uzavreté bez zistení alebo dalších odporúcaní;

Dalšie pripomienky

37. berie na vedomie, že v nadväznosti na kroky, ktoré boli podniknuté s Európskym parlamentom a Radou v súvislosti s novou budovou agentúry, výkonný riaditel informoval správnu radu o niekolkých stretnutiach s Valenciennes Métropole v roku 2023; dalej poznamenáva, že stavebné povolenie by malo byt hotové v marci 2024, výstavba by sa mohla zacat v lete 2024 a budova by mala byt hotová v roku 2026;

38. víta pokracujúce úsilie agentúry o posilnenie komunikácie vykonávanej rôznymi kanálmi s cielom oslovit co najširšiu verejnost; berie na vedomie vývoj a spustenie nového webového sídla ERA v novembri 2022, ktoré poskytuje jasnejší, efektívnejší a moderný nástroj na prezentáciu príspevku agentúry železnicnému sektoru a obcanom EÚ vo všeobecnosti; berie na vedomie úsilie agentúry zorganizovat v roku 2022 devät webinárov a pripravit niekolko publikácií a videí; víta skutocnost, že agentúra si zachovala silnú prítomnost v médiách a v roku 2022 posilnila prítomnost vo svojich sociálnych médiách;

39. zdôraznuje, že v roku 2022 európske železnicné spolocnosti pokracovali v zotavovaní sa z pandémie ochorenia COVID-19; pokracujúca odolnost železnicného sektora spolu s nízkymi emisiami uhlíka sú dva základné faktory, ktoré prispievajú k návratu na úrovne spred pandémie v budúcnosti;

40. vyjadruje polutovanie nad tým, že súcasné požiadavky na podávanie správ o nehodách a incidentoch v oblasti bezpecnosti železníc sú nejednotné napriec Európou, obmedzené len na funkciu dohladu a nie sú podporované vhodným podporným nástrojom, a preto vyzýva Komisiu, aby riešila tento nedostatok a poskytla na tento úcel potrebné financné prostriedky;

41. konštatuje, že kandidátske krajiny budú pri pristúpení k Únii už budú vykonávat rámec a acquis EÚ; poukazuje na to, že to obcanom EÚ umožní využívat železnicnú dopravu ako ekologický a bezpecný spôsob dopravy a prepravovat tovar z a do juhovýchodnej Európy, kedže koridory železnicnej nákladnej dopravy v súcasnosti spájajú západný Balkán s EÚ; zdôraznuje úlohu nástroja IPA a projektu pre západný Balkán pri podpore vykonávania smernice o interoperabilite a smernice o bezpecnosti medzi príjemcami projektov; konštatuje tiež, že to poskytne základ pre otvorenie trhu so železnicnými službami a plynulé cesty vlakom z a do tohto susedného regiónu;

42. pokial ide o dalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súcastou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 11. apríla 2024 ([3]) o výkonnosti, financnom riadení a kontrole agentúr.

([3]) Prijaté texty, P9_TA(2024)0280.